

III.

(Pripremni akti)

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 16. kolovoza 2018.

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo IV”)

(CON/2018/35)

(2018/C 378/03)

Uvod i pravna osnova

Europska središnja banka (ESB) zaprimila je 25. lipnja 2018. zahtjev Vijeća Europske unije za davanje mišljenja o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja za razdoblje 2021.-2027. (program „Periklo IV”) ⁽¹⁾ (dalje u tekstu „Prijedlog uredbe”).

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja temelji se na članku 133. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojim, ne dovodeći u pitanje ovlasti ESB-a, Europski parlament i Vijeće utvrđuju mjere potrebne za uporabu eura kao jedinstvene valute, nakon savjetovanja s ESB-om. Upravno vijeće donijelo je ovo Mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

1. Opće napomene

- 1.1. ESB primjećuje da će Prijedlog uredbe zamijeniti pravnu osnovu sadašnjeg programa Periklo 2020., koji je uspostavljen Uredbom (EU) br. 331/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, od 1. siječnja 2021. kako bi nastavio program Periklo do kraja 2027.
- 1.2. ESB ponovno naglašava svoje stav da je program Periklo koristan doprinosi aktivnosti koje već provode ESB, Euro-pol i nacionalna tijela u borbi protiv krivotvorenja novčanica i kovanica eura ⁽³⁾. ESB je uvjeren da će program Periklo IV nastaviti doprinositi očuvanju integriteta novčanica eura.
- 1.3. ESB naglašava svoje aktivno sudjelovanje u borbi protiv krivotvorenja. Posebno, ESB izrađuje dizajn novčanica i zaštitna obilježja za novčanice eura koja omogućavaju široj javnosti i stručnjacima da razlikuju autentične novčanice od krivotvorina i koja djeluju odvraćajuće za krivotvoritelje.
- 1.4. Od 2013., postepeno su uvođene novčanice serije Europa. Radi pripreme uvođenja novčanica s poboljšanim zaštitnim obilježjima, ESB i nacionalne središnje banke Eurosustava nude širok izbor informacija proizvođačima uređaja za novčanice i dobavljačima, kao i poslovnim bankama, trgovcima na malo i drugima koji koriste uređaje za novčanice ili rukuju gotovinom na dnevnoj osnovi. Osim toga, ESB osigurava programe osposobljavanja i materijale za osposobljavanje radi dopunjavanja osposobljavanja osoba koje profesionalno rukuju gotovinom. Nadalje, informacije o dizajnu i zaštitnim obilježjima stavljaju se na raspolaganje široj javnosti nakon uvođenja nove serije novčanica.

⁽¹⁾ COM(2018) 369 final.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 331/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo 2020.”) i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/923/EZ, 2001/924/EZ, 2006/75/EZ, 2006/76/EZ, 2006/849/EZ i 2006/850/EZ (SL L 103, 5.4.2014., str. 1.).

⁽³⁾ Vidjeti stavak 1. Mišljenja CON/2006/35 Europske središnje banke od 5. srpnja 2006. na zahtjev Vijeća Europske unije o dva prijedloga odluka Vijeća o programu razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo”) (SL C 163, 14.7.2006., str. 7.) i stavak 1.1. Mišljenja CON/2012/17 Europske središnje banke od 2. ožujka 2012. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo 2020.”) (SL C 137, 12.5.2012., str. 7.). Sva mišljenja ESB-a objavljena su na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

- 1.5. Osim toga, ESB analizira nove vrste krivotvorina u svom Centru za analizu krivotvorina (CAC) i koristi stečena znanja kako bi bolje savjetovao tijela nadležna za provedbu zakona. CAC koordinira diseminaciju svih poznatih tehničkih i statističkih podataka o krivotvorinama eura svim relevantnim stranama.
- 1.6. Krivotvoritelji povećano koriste hardver i softver za digitalno prikazivanje. Kao odgovor na to, Grupa središnjih banaka za suzbijanje krivotvorina, čiji je ESB član, potiče i koristi tehnologije kao što su sustav za suzbijanje krivotvorina, koji sprječava sakupljanje ili reproduciranje slika zaštićenih novčanica.

2. Posebne napomene

- 2.1. Sukladno članku 4. stavku 2. Prijedloga uredbe, Europska komisija uzima u obzir relevantne mjere koje poduzimaju drugi nadležni subjekti, posebno ESB i Europol, kada provodi program Periklo IV u suradnji s državama članicama. ESB potiče Komisiju da u potpunosti iskoristi iskustvo ESB-a u provođenju osposobljavanja i osiguravanje informacija o novčanicama eura i da osigura punu uključenost ESB-a u tom smislu.
- 2.2. Nadalje, upućivanjem na uspješnu suradnju između dionika programa Periklo IV, ESB ponovno naglašava svoj stav da bi bilo korisno ako bi se Komisija povezala s ESB-om i Europolom i uključila ih u pripremu programa rada koji će se financirati na temelju programa, posebno da zajedno ispituju inicijative te tako izbjegnu moguće dupliciranje i preklapanja između ovog programa, drugih relevantnih programa i aktivnosti osposobljavanja koje provodi ESB⁽¹⁾. Takva suradnja također bi olakšala primjenu usklađene strategije protiv krivotvorenja eura i prijevara. Članak 10. Prijedloga uredbe stoga bi trebalo izmijeniti da osigura prethodno savjetovanje s glavnim uključenim stranama, uključujući ESB i Europol, od strane Komisije u odnosu na programe rada. Komisija bi trebala dati ESB-u dovoljno vremena da se upozna s dokumentacijom u odnosu na programe rada koji će se uspostaviti u skladu s člankom 10. (2).
- 2.3. Članak 12. Prijedloga uredbe zahtjeva da Komisija dostavlja godišnje informacije o rezultatima programa Periklo IV. Članak 13. predviđa privremenu evaluaciju tijekom programa i završnu evaluaciju nakon provedbe programa. Dok se zaključci evaluacije zajedno s primjedbama Komisije dostavljaju Europskom parlamentu, Vijeću i ESB-u, godišnja informacija dostavlja se samo Europskom parlamentu i Vijeću. ESB također primjećuje da je Komunikacija o evaluaciji na sredini provedenog razdoblja programa Periklo 2020. dostavljena samo Europskom parlamentu i Vijeću (3). ESB naglašava potrebu (1) da bude redovno uključen u pripremu izvješća o evaluaciji tijekom programa koje bi odražavalo mjere koje je poduzeo i njegovu aktivnu uključenost u borbu protiv krivotvorenja; (2) za povratnom informacijom od subjekata koji aktivno sudjeluju u odgovarajućim mjerama zajedno s Komisijom kako bi bio odgovarajuće uključen u izvješća o evaluaciji i komunikaciju; i (3) da u budućnosti bude redovno informiran o programu. Shodno tome, ESB predlaže izmjenu članka 12. stavka 3. i članka 13. stavka 3. Prijedloga uredbe da osigura da se ESB-u dostave godišnja informacija o rezultatima programa i privremene evaluacije programa.
- 2.4. Članak 11. Prijedloga uredbe predviđa delegiranje ovlasti Komisiji, koja je posebno ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi uvođenja odredbi za praćenje i okvira za evaluaciju u skladu s člankom 12. stavkom 2. ESB primjećuje da je ova ovlast već propisana u članku 14. Uredbe (EU) br. 331/2014. Međutim, ESB također primjećuje da članak 133. Ugovora zahtijeva savjetovanje s ESB-om prije donošenja mjera potrebnih za uporabu eura kao jedinstvene valute. Ova obveza nije ograničena na Prijedlog uredbe, nego se također primjenjuje na delegirane akte koji uređuju područja nadležnosti definirana u osnovnom zakonodavnom aktu. Savjetovanje s ESB-om o Prijedlogu uredbe provedeno je u skladu s člankom 133. Ugovora i, posljedično, savjetovanje s ESB-om trebalo bi također provesti prije donošenja bilo kojeg delegiranog akta propisanog člankom 12. stavkom 2. Prijedloga uredbe budući se radi o provedbenim mjerama za svrhe zaštite eura od krivotvorenja i kao takve su potrebne za uporabu eura kao jedinstvene valute. U smislu članka 11. stavka 4. koji zahtijeva da se prije donošenja delegiranog akta Komisija savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica, ESB predlaže da bi se Komisija također trebala formalno savjetovati s ESB-om.

(1) Vidjeti stavak 8. Mišljenja CON/2005/22 Europske središnje banke od 21. lipnja 2005. na zahtjev Vijeća Europske unije o dva prijedloga odluka Vijeća o programu razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo”) (SL C 161, 1.7.2005., str. 11.), stavak 2.2. Mišljenja CON/2006/35 i stavak 2.4. Mišljenja CON/2012/17.

(2) Vidjeti stavak 2.5. Mišljenja CON/2012/17.

(3) Vidjeti uvodnu izjavu 6. Prijedloga uredbe.

Kada ESB predlaže izmjenu Prijedloga uredbe, konkretni prijedlozi izmjena navedeni su u posebnom tehničkom radnom dokumentu kojem je u tu svrhu priloženo obrazloženje. Tehnički radni dokument dostupan je na engleskom jeziku na mrežnim stranicama ESB-a.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 16. kolovoza 2018.

Predsjednik ESB-a

Mario DRAGHI
